

Niels Rasmussen: Jeg skal tillade mig at foreslaa, at Sagen henvises til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling og Afstemning vedtoges dette Forslag.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Eventuelt: Anden Behandling af Forslag til Lov om fremmedes Handelsberettigelse.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 553 ff.; Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 2329).

Udenfor Betænkningen var intet Ændringsforslag stillet.

Formanden: Til Behandlingen af denne Sag i Dag udkræves Tingets Samtykke. Jeg antager dette Samtykke for givet, hvis ingen udtaler sig derimod. (Op- hold). Det er saaledes givet.

Lovforslagets Paragraffer, de stillede Ændringsforslag og Spørgsmaalet om Sagens Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Falbe-Hansen): Lovforslaget gaar ud paa at foretage en Revision af Forordningen 8. Juni 1839 om fremmedes Handelsberettigelse. Hovedmotivet til dette Forslag er de Klager, som stadig fremkomme fra Udlandet, og som dels gaa ud paa, at den Kontrol, som føres med fremmede handelsrejsende, er generende, næsten nedværdigende, og dels at den Maade, hvorpaa Afgiften beregnes, er mindre heldig. Disse Klager søger man nu at afhjælpe ved det foreliggende Forslag. Man forandrer, moderniserer Kontrollen saaledes, at de handelsrejsende ikke behøve at møde frem for Politivrighederne overalt, hvor de komme; forhaabentlig er Reformen paa dette Omraade tilstrækkelig. Desuden omordner man Afgiften. Tidligere betaltes der 160 Kr. om Aaret for Retten til at rejse, og det var denne Aarsbetaling, som særlig var generende for Udlændinge, og som ikke findes de fleste andre Steder. Det almindelige i Udlandet er Betaling pr. Maaned. Det vakte derfor Misstemning, at man særlig i et lille Land som Danmark, hvor Rej-

serne naturlig maatte være korte, skulde løse Adgangskort for hele Aaret. Nu foreslaas der en Forhøjelse af Afgiften, nemlig til 100 Kr. pr. Maaned, men saa skal der ogsaa kun betales pr. Maaned, saa i Virkeligheden tør det antages at blive en Lettelse. Jeg tror, at der paa dette Omraade herved vil blive foretaget saadanne Ændringer, at Brodden vil blive tagen fra de Klager, som hidtil ere komne fra fremmede handelsrejsende.

Ved Siden heraf foreslaas der enkelte andre Ændringer, og da først med Hensyn til det Omfang, hvori fremmede handelsrejsende skulle kunne rejse om og gøre Forretninger. Den nuværende Ordning er den, at de kun have Ret til at rejse til København og Købstæderne. Det foreslaas her at udvide denne Rejseret til ogsaa at gælde Frederiksberg og Marstal. Der har i Udvalget været en Del Uenighed herom, idet et Mindretal har ønsket, at der aldeles ingen Begrænsning skulde være, men at de fremmede handelsrejsende skulde have Lov til at rejse om og gøre Forretninger i hele Riget. Saaledes er det i de fleste andre Lande, og der kunde være saa meget mere Grund til det, nu da en meget stor Del Haandværk og Industri ligger udenfor Købstæderne. Flertallet i Udvalget modsatte sig dog en saadan Udvidelse med den Motivering, at en saadan Forandring vilde have en forøget Konkurrence til den indenlandske Forretning til Følge, et Hensyn, som ganske vist er fuldt berettiget. Begge Parter stod ret stift paa deres Anskuelse, men da det imidlertid fra begge Sider erkendtes, at det var af Vigtighed af Hensyn til vort Forhold til Udlandet at faa denne Sag gennemført, og da man frygtede, at denne Uenighed vilde medføre Vanskeligheder for Lovens Fremme paa et senere Stadium, enedes man om et Mellemstandpunkt, som gik ud paa, at de fremmede handelsrejsende skulde have Ret til at rejse til og gøre Forretninger paa de større Handelspladser. Det skulde nu synes at være det simpleste i Loven at nævne, hvilke disse Pladser vare, men man mente, at det i Realiteten vilde være mere praktisk ikke at nævne de bestemte Pladser, men at give en almindelig Regel for, hvor de handelsrejsende maatte komme, og man enedes da om den Regel, at de handelsrejsende maatte komme til Pladser, som have et Indbyggerantal af mindst 2,000, og som tillige have købstadmæssig Bebyggelse. Der ligger selvfølgelig noget vilkaarligt i denne Begrænsning, men man